

TÉLI ÚTAZÁS

SZINDBÁD NYOMÁBAN

- Hát maga hogy kerül ide?
- Vonattal jöttem.
- Ki küldte?
- Senki. Csak úgy magamtól... Egy városképet szeretnék írni.
- Miért éppen ezt a várost szemelte ki?

- Valamikor, a múlt század végén járt itt egy nagy magyar író. Itt volt kisdíák...
- Krúdy?
- Igen, ő.

VOJTECH LUBY, a Podolineci (podolini) Városi Nemzeti Bizottság elnöke — mint a fenti párbeszédéből is kiderül — bizony eléggé meglepődött, amikor egy napsütéses téli reggelen felkerestem őt. Úgy látszik, errefelé, a nagy havakban meglehetősen ritka vendég az újságíró. Nem csoda, hiszen a zord időjárás, a Kárpátok fagyos lehellete, a barátságatlan viharok a legvállalkozóbb kedvű turistát is elriasztják. De aki megszereti a hegyek árnyékában fekvő kisvárost, az örökre rabja marad, s gyakran visszatér Podolinba, mint az Ezerégyészakabeli hajós, Szindbád alakjában Krúdy Gyula. Pedig Krúdy idejében még aludt a szépségi kisváros: bánatában aludt el, régi királyok haragja miatt. Podolin hosszú éveken át álomba merülve várta, hogy valamelyik királynak ismét rátévedjen a tekintete, hogy aztán megrázkódjék és újra felébredjen. A királyok azonban még sokáig haragudtak a városra, mert Podolinban még az órák is megálltak és valami olyan időt mutattak, amilyen idő aztán soha sincs. A királyok kihaltak, de a kisváros még évtizedekig aludt: nagy hegyekkel, sötét erdőkkel takarózott, csak fűrgő folyója, a gyors és kanyargós Popród sietett, futott fáradszótlanul a lengyel határ felé. Egy napon azonban mégis megrázkódott és felébredt álmából Podolin:

— Azóta sok minden megváltozott nálunk — mondja Vojtech Luby. — Új üzemek, egyebek között papírgyár, fűrésztelep, autójavító műhely létesült, új egészségügyi központ és gyógyszertár, korszerű bevásárlási központ, szép, új

A legrégebbi városrész

Fő tér 62.

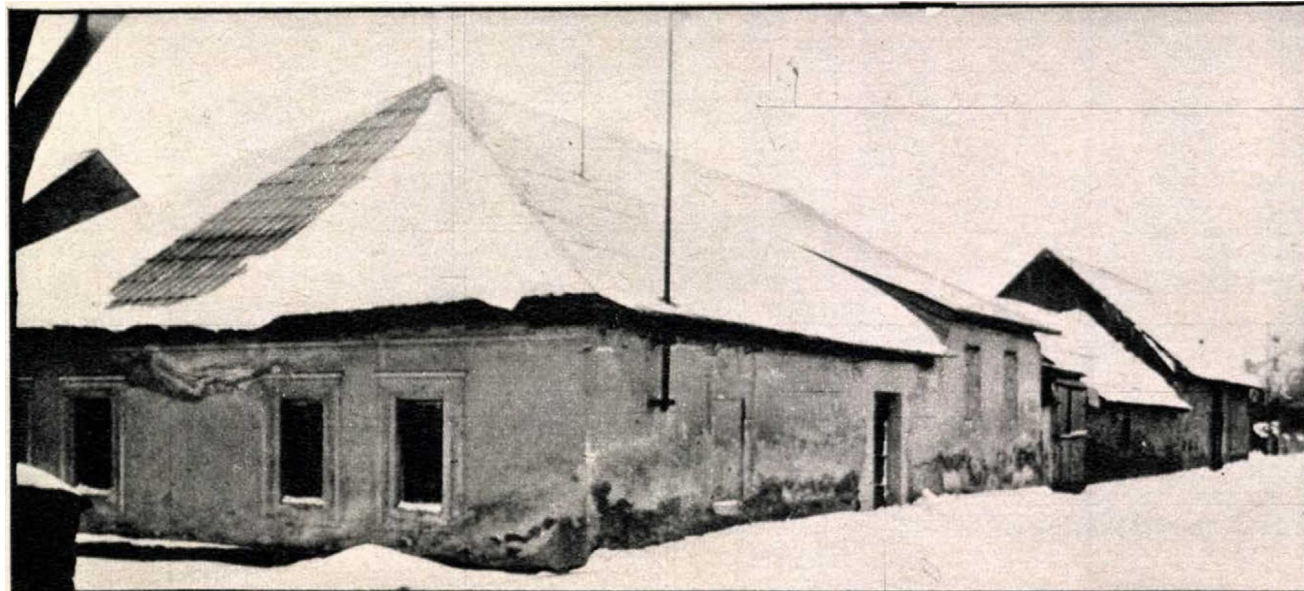
iskola, valamint két új városnegyed épült a felszabadulás óta eltelt három évtized alatt. A Szolgáltatások Háza napjainkban épül. Megemlíthetjük azt is, hogy az ötödik ötéves terv időszakában városunk összesen százötven új lakással gyarapodott.

PAVOL STRELEC, a városi nemzeti bizottság titkára orról tájékoztat, hogy a kommunista párt XV. kongresszusa tiszteletére harminc kollektív és háromszázhatvannyolc egyéni kötelezettségvállalást tettek a város lakosai. Ez annyit jelent,

bentlakásos különleges iskola működik itt. A kolostor udvarán álldogáló fákon most is ott ücsörögnek Krúdy madarai, a csókák, mintha mi sem változott volna azóta... S ha végigsétálunk a városka főterén, ugyanazokat az épületeket látjuk, amelyeket nagy írónk is megcsodált egykor: a városháza szomszédságában található a régi fogadó, amely Krúdy idejében „A krakkói kalap” nevet viselte, s amelynek egyik termében volt a Szindbád-novellákban megörökített híres tánciskola. A Fő tér 62. számú házának földszintjén jelenleg illatszert-

a kút szája tátong. A kút egyébként valóban feneketlen: föld alatti csatorna köti össze a Dunajeccelel.

S ha már a mondáknál tartunk, Podolinban hallottam azt a történetet is, miszerint a városkát IV. Béla király lánya, Kunigunda kapta apjától nászajándékba. Mikor Kunigunda először járta körül a várost, lába nyomán kiszáradt a fű; a királylány nyomában építették fel aztán Podolin erős várfalait, amelyek a tatároknak is ellenálltak. Ez már nem monda, hanem történelem, hiszen a szépségi városok

A szájhagyomány szerint ebben a házban lakott Krúdy Gyula

hogy 405 025 korona értékben 320 402 órát dolgoznak majd önkéntes társadalmi munkában.

VLASTA COCHOVÁVAL a városkában zajló SZISZ-életéről beszélgetek. A podolini fiatalok ifjúsági klubot rendeztek be, ahol különféle érdekkörökben dolgoznak a SZISZ-tagok: itt működik a rádióskör, a tánckör, az ügyes kezek köre, a versmondók köre. Hasonló érdekkörökben dolgoznak az úttörők is, akik természetesen sok segítséget kapnak a tapasztaltabb „sziszeseiktől”.

Vlasta Cochová kíséri el az ódon kolostorba is, ahol egykor a kis Krúdy Gyula rövidszőrű csizmócskái kopogtak a bolthajtásos folyosókon. Jelenleg

bolt van: vajon sejtje-e az ide látogató, hogy hajdanában a Podolini kísértet című regény cselekménye játszódott ebben az épületben, hogy erre kopogtak valahol Ancsurka könnyű léptei a köveken? A piros derekú torony is úgy áll a téren, ahogy a múlt század végén állhatott...

Látzólag szinte semmi sem változott Podolinban, ebben az érdekes és hangulatos kisvárosban, ahol domboldalon van a temető, s a temető szélén feneketlen kút vízébe nézhet a látogató. Vlasta Cochová a kúthoz fűződő mondát is tudja: réges-régen egy veszedelmes banditát fejeztek le a domboldalon, s az ő levágott feje süllyedt a földbe azon a helyen, ahol jelenleg

közül egyedül Podolint nem tudták elpusztítani a tatárok...

Látzólag szinte semmi sem változott Krúdy óta ebben az érdekes és hangulatos kisvárosban. Csak éppen az óramutatók nem állnak, nem olyan időt mutatnak, amilyen soha sincs. Huszadik századi időt ketyegnek az órák, s a podolini vasútállomáson a fűrésztelep gőzsípja, gépkocsik zaja búcsúztatja a látogatót, aki csak azért megy el innen, hogy egyszer majd újra visszatérjen: mert megszerette, nagyon-nagyon megszerette Podolint.

VARGA ERZSÉBET

(Kontár Gyula és a szerző felvételei)